

Sygnatura akt III AUz 106/17

POSTANOWIENIE

Dnia 13 lipca 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Wiesława Stachowiak /spr./

Sędziowie: SSA Katarzyna Wołoszczak

SSA Małgorzata Aleksandrowicz

Protokolant: st. sekr. sądowy Beata Tonak

po rozpoznaniu w dniu 13 lipca 2017 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy S. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.

o wydanie zaświadczenia o niezaleganiu w opłaceniu składek

na skutek zażalenia Zakładu Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w P.

na punkt 2 postanowienia Sądu Okręgowego w Poznaniu

z dnia 16 maja 2017 r. sygn. akt VIII U 2639/16

postanawia:

1. oddalić zażalenie;
2. zasądzić od pozwanego na rzecz odwołującego kwotę 240 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym.

SSA Małgorzata Aleksandrowicz	SSA Wiesława Stachowiak	SSA Katarzyna Wołoszczak
-------------------------------	-------------------------	--------------------------

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 16 maja 2017r., w sprawie o sygn. akt VIII U 2639/16, Sąd Okręgowy w Poznaniu umorzył postępowanie zainicjowane odwołaniem S. K. od decyzji ZUS z dnia 10 sierpnia 2016r. (pkt 1) i nie obciążył strony odwołującej kosztami procesu (pkt 2).

Uzasadniając pkt 2 powyższego postanowienia, Sąd Okręgowy wskazał, że na podstawie art. 102 k.p.c. uznano za zasadne odstąpienie od obciążania odwołującego kosztami zastępstwa procesowego pozwanego. Sąd Okręgowy ustalił, że wydanie decyzji z dnia 10 sierpnia 2016 r., a potem jej zaskarżenie było konsekwencją niefortunnego działania M. J. – ówczesnego pełnomocnika S. K.. Natomiast po przybraniu profesjonalnego pełnomocnika, odwołujący podjął racjonalne działania i dążył do skorygowania swego stanowiska procesowego, a ostatecznie przedstawił je na rozprawie dnia 16 maja 2017 r., cofając odwołanie od decyzji z dnia 10 sierpnia 2016 r. i wnosząc o przekazanie akt sprawy wraz

z pismem z dnia 1 sierpnia 2016 r. organowi rentowemu, celem potraktowania go jako odwołanie od decyzji z dnia 15 lipca 2016 r. Zdaniem Sądu Okręgowego takie racjonalne działanie odwołującego zasługuje na premiowanie w postaci nieobciążania kosztami procesu.

W zażaleniu na powyższe postanowienie, w części, tj. w pkt 2, organ rentowy, zarzucając naruszenie art. 102 k.p.c. poprzez jego zastosowanie, wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez zasądzenie od odwołującego na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego w pierwszej instancji, a także zasądzenie od odwołującego na swoją rzecz zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym.

Odwołujący wniósł o oddalenie zażalenia i zasądzenie na swoją rzecz od organu rentowego zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenie nie jest zasadne.

W ocenie Sądu Apelacyjnego chybnym jest zarzut naruszenia art. 102 k.p.c.

Zgodnie z art. 102 k.p.c. - w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. W art. 102 k.p.c. ustawodawca odwołuje się do pojęcia "wypadków szczególnie uzasadnionych". Takie sformułowanie wprawdzie nie jest klauzulą generalną, jednak opiera się na zwrocie niedookreślonym, który może odsyłać również do argumentów natury aksjologicznej. Regulacja ta znajduje zastosowanie w wyjątkowych sytuacjach, gdy z uwagi na okoliczności konkretnej sprawy, zastosowanie reguł ogólnych k.p.c. dotyczących zwrotu kosztu procesu byłoby nieuzasadnione. Rozstrzygnięcie na podstawie art. 102 k.p.c. ma zatem charakter dyskrejonalny, kontrola instancyjna w tym zakresie jest ograniczona do sytuacji gdy zastosowanie wzmiankowanego przepisu nie zostało w ogóle uzasadnione bądź nastąpiło z rażącym naruszeniem reguł przewidzianych w tym przepisie (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 18 kwietnia 2013 r., III CZ 75/12).

Zastosowanie przepisu art. 102 k.p.c. zależy od swobodnej decyzji sądu meriti i związane jest z dyskrejonalną władzą sędziowską (uznaniem sędziowskim). Judykatura jednoznacznie wypowiada się o wąskiej i wyjątkowej możliwości korygowania rozstrzygnięcia o zastosowaniu, bądź braku zastosowania art. 102 k.p.c. w ramach kontroli rozstrzygnięcia sądu. Podkreśla się, że tego typu rozstrzygnięcie może być podważone przez sąd wyższej instancji tylko wówczas, gdy jest rażąco niesprawiedliwe, a reguły sprawiedliwościowe oczywiście naruszone (postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 10 października 2012 r., I CZ 66/12, z dnia 9 sierpnia 2012 r., V CZ 26/12, z dnia 23 maja 2012 r., III CZ 25/12, z dnia 25 marca 2011 r., IV CZ 136/10).

W rozważanej sprawie Sąd Okręgowy w pisemnych motywach zaskarżonego orzeczenia trafnie uzasadnił przyczyny nieobciążania odwołującego - jako strony przegrywającej sprawę - kosztami zastępstwa procesowego strony pozwanej, wskazując jako podstawę rozstrzygnięcia art. 102 k.p.c. W ocenie Sądu Apelacyjnego - nie było podstaw do podważenia tego rozstrzygnięcia z przyczyn wskazywanych przez żalącego, tym bardziej, że nie wykazał on, że odstąpienie od obciążania odwołującego kosztami procesu jest rażąco niesprawiedliwe.

Przede wszystkim zwrócić należy uwagę na okoliczności związane z przebiegiem niniejszego procesu, tj. fakt, że - jak trafnie ustalił Sąd Okręgowy - faktyczną wolą samego odwołującego nie było zaskarżenie decyzji z dnia 10 sierpnia 2016r., która w istocie została wydana na skutek pisma odwołującego z dnia 1 sierpnia 2016r., potraktowanego przez organ rentowy jako wniosek o uzupełnienie decyzji z dnia 15 lipca 2016r, zamiast prawidłowo jako odwołanie od decyzji z dnia 15 lipca 2016r.

Wadliwość ta została usunięta na skutek działania profesjonalnego pełnomocnika odwołującego w piśmie z dnia 3 października 2016 r., a ostatecznie na rozprawie w dniu 16 maja 2017 r., poprzez cofnięcie odwołania od decyzji z dnia 10 sierpnia 2016 r. oraz złożenie wniosku o przekazanie akt sprawy wraz z pismem z dnia 1 sierpnia 2016 r. organowi rentowemu, celem potraktowania jako odwołanie od decyzji z dnia 15 lipca 2016 r. W piśmie z dnia 1

sierpnia 2016r. wnioskodawca zawarł bowiem merytoryczne zarzuty wobec decyzji z dnia 15 lipca 2016r., kwestionując zaprezentowane w niej stanowisko. Wnioskodawca wskazał także, o jaką decyzję chodzi, powołując numer sprawy oraz datę doręczenia przedmiotowej decyzji, w związku z czym pozwany nie miał wątpliwości, że pismo z dnia 1 sierpnia 2016r. dotyczy decyzji z dnia 15 lipca 2016r.

Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 20 maja 2004 r., II UK 396/03 (OSNP 2005 Nr 1, poz. 12), wyjaśnił, że czynność podjęta przez ubezpieczonego na piśmie lub do protokołu w terminie do złożenia odwołania, z której wynika, że nie zgadza się z decyzją organu rentowego, należy zakwalifikować jako odwołanie od decyzji (art. 477⁹ § 1 k.p.c.). Zgodnie z treścią art. 477¹⁰ § 1 k.p.c., odwołanie powinno zawierać jedynie oznaczenie zaskarżonej decyzji, określenie i zwięzłe uzasadnienie zarzutów i wniosków oraz podpis ubezpieczonego albo jego przedstawiciela ustawowego lub pełnomocnika. W orzecznictwie Sądu Najwyższego podkreśla się przy tym odformalizowanie odwołania od decyzji organu rentowego. Nie trzeba w nim wskazać żadnych konkretnych zarzutów, czy podstaw, a nawet wniosków. Wystarczy samo przejawienie niezadowolenia z decyzji organu rentowego i wyrażenie woli co do odmiennego rozstrzygnięcia. Jeżeli więc w terminie do złożenia odwołania ubezpieczony podejmuje na piśmie lub do protokołu czynność, z której wynika, że nie zgadza się z decyzją i uważa, że powinna być ona zmieniona lub uchylona, to należy taką czynność zakwalifikować jako odwołanie od decyzji. Odwołanie nie musi być adresowane do sądu lub ani zawierać stwierdzenia, aby w razie nieuwzględnienia żądania zostało ono przekazane do rozpoznania sądowi. Jednocześnie podkreśla się, że konieczne jest ustalenie okoliczności dotyczących dokonania takiej czynności, w tym przede wszystkim zamiaru (woli) osoby ją podejmującej (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 maja 2004 r. II UK 396/03, OSNP 2005/1/12). Natomiast złożenie przez osobę ubezpieczoną odwołania od decyzji, w sytuacji gdy organ rentowy nie uznał odwołania za słuszne w całości, zgodnie z treścią art. 477⁹ § 1 k.p.c. obligowało organ rentowy do nadania temu odwołaniu dalszego biegu poprzez niezwłoczne przekazanie go wraz z aktami sprawy do sądu (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z 3 października, 2012 r., III AUa 396/12).

Uwzględniając wyżej opisane okoliczności związane z przebiegiem niniejszego postępowania, Sąd Apelacyjny podzielił pogląd Sądu I instancji, że w sprawie zaistniały szczególne przesłanki pozwalające na zastosowanie art. 102 k.p.c.

Z tych względów Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. orzekł jak w postanowieniu.

O kosztach zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym Sąd Apelacyjny orzekł zgodnie z art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. i art. 108 § 1 k.p.c. oraz §10 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2016r, poz. 1667).

SSA Małgorzata Aleksandrowicz	SSA Wiesława Stachowiak	SSA Katarzyna Wołoszczak
-------------------------------	-------------------------	--------------------------